Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 13 **Poznań, dnia 1 lipca 1936** **ROK 15**

Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**
ul. Rzeczypospolitej nr. 1 Telefon nr. 25-95

Warunki pracy średniego i drobnego Przemysłu w Polsce.

W Warszawie odbył się piąty i ostatni odczyt z cyklu „Uprzemysłowienie Polski“ na temat „Warunki pracy średniego i drobnego przemysłu w Polsce“, który wygłosił pan pułk. Ignacy Matuszewski.

W odczycie tym p. pułk. I. Matuszewski poddał analizie strukturę i obecny stan gospodarczy Polski i na tem tle uwypuklił warunki pracy średniego i drobnego przemysłu, dążąc równocześnie do syntezy w kierunku znalezienia dróg do zmiany naszej sytuacji na lepszą.

Między innemi stwierdził On, że jeżeli chodzi o przemysł, — to nietyle jest źle z dochodowością istniejących przedsiębiorstw przemysłowych, ile z ich rozrostem i powstawaniem nowych.

O możliwościach rozwoju jakiegoś typu, przedewszystkiem decyduje w pierwszym rzędzie rynek zbytu, który jest u nas nikły.

Wewnętrzny rynek zbytu rozszerza się tylko wtedy, gdy część dochodu została ulokowana w sposób produkcyjny i wskutek tego podniosła dochód następny, mówiąc inaczej, rozszerzanie rynku jest funkcją kapitalizacji wewnętrznej.

No wzrost rynku wewnętrznego wpływa nadto i racjonalny podział dochodu narodowego. Budżet naszego Państwa ma jednak charakter budżetu gażowego. Około miljona ludzi z wojskiem jest na utrzymaniu ciał publicznych. W samorządach 45% budżetów idzie na administrację. Są to oczywiście wydatki nieprodukcyjne. Pewna część dochodu narodowego jest użyta na inwestycje, jednak inwestycje te bardzo często są również nierentowne.

Wyrazem celowych lokat majątku narodowego, a więc umiejętnej kapitalizacji, jest racjonalne i sprawne działanie mechanizmu rynku pieniężnego. Niestety, mechanizm ten w Polsce nigdy dobrze nie działał. Kredyty krótkoterminowe są skontyngentowane, a stopa procentowa bardzo różna. Znalezienie miejsca w tym kontyngencie i wysokości oprocentowania kredytu krótkoterminowego nie są zależne od wartości gospodarczej kredytobiorcy, lecz raczej od jego prywatnych stosunków i znajomości.

W Polsce niema również kredytu długoterminowego, a jeżeli jest — to prawie wyłącznie kredyt budowlany.

Rynku pieniężnego w Polsce niema, gdyż Państwo wyczerpuje 9/10 gromadzących się środków, do czego zmuszone jest nieprodukcyjnemi wydatkami na administrację i na pokrywanie deficytów nierentownych przedsiębiorstw.

Dalszą tamą w rozwoju rynku wewnętrznego jest reglamentacja surowca krajowego i jego zbyt wysokie ceny.

Obok wysokich cen kartelowych surowca, przemysł przetwórczy ponosi koszt dumpingowego eksportu surowca, stwarzając temsamem paradoksalną sytuację, że nasz przemysł przetwórczy spotyka się zarówno na rynku krajowym jak i zagranicznym z konkurencją przemysłu zagranicznego, którego tania produkcja jest skutkiem dumpingowanego polskiego surowca.

Przemysł surowcowy, którego racją bytu w wielu wypadkach jest raczej eksport, niż zaspakajanie potrzeb przemysłu przetwórczego, zostaje stale obdarzany całym szeregiem przywilejów kosztem interesów przemysłu przetwórczego. Naskutek tego kartele surowcowe ciążą nad życiem i rozwojem przemysłu przetwórczego, a otrzymując jedne przywileje, sięgają natychmiast po nowe.

W ten sposób polski przemysł przetwórczy znajduje się pomiędzy dwoma silnemi uniemożliwiającemi jego rozwój czynnikami, a mianowicie: z jednej strony wskutek wadliwie prowadzonej kapitalizacji, naciskają na niego czynniki publiczne, zabierając mu większość zgromadzonych przez niego środków i hamując przez to jego rozwój przez nadmierną ilość biurokratycznych przepisów, z drugiej strony uprzywilejowane i zbiurokratyzozowane również kartele.

Ilość uprzywilejowanych i przywilejów automatycznie wzrasta, wskutek tego nacisk na tych, których kosztem przywileje są dawane, wzrastają niepomiernie, a temsamem przywileje te tracą stopniowo swoją wartość. Stan taki daleki jest od stanu równowagi i musi ulec zmianie.

Są dwie drogi wyjścia: albo należy dążyć do dalszego usztywniania całego życia gospodarczego, — które to usztywnianie wyraża się w dwóch wyżej wspomnianych czynnikach, — albo też drogą zniesienia przywilejów postawić wszystkich w równe warunki.

Prelegent twierdzi, że jedyną drogą do tego, ażeby kapitalizacja wewnętrzna otrzymała stały i racjonalny element rozwoju, jest skasowanie przywilejów. Tylko w tych warunkach, zamiast etatyzmu państwowego i kartelowego, może rozwinąć się inicjatywa prywatna, jako jedyna i najwłaściwsza droga racjonalnej kapitalizacji wewnętrznej.

Na tle w ten sposób przedstawionych stosunków ogólno-gospodarczych żyje średni i drobny przemysłowiec polski.

Na terenie życia polskiego jest on wyrazem prywatnej inicjatywy i gospodarki odpowiedzialnej w przeciwieństwie do nieodpowiedzialnych i zbiurokratyzowanych karteli.

Prelegent wyraża dalej przekonanie, że rozwój przemysłu polskiego i jego przyszłość leży w wynikającej z prywatnej inicjatywy gospodarce odpowiedzialnej.

Wystawa Przemysłu Metalowego i Elektrotechnicznego.

Wysiłkiem całego polskiego przemysłu metalowego, elektrotechnicznego i radjotechnicznego przy wybitnem poparciu Władz Państwowych zostanie otwarta w Warszawie w miesiącu sierpniu Wystawa tych przemysłów. Wystawa mieścić się będzie na terenie o obszarze ca 12 ha przy zbiegu pl. Unji Lubelskiej i ul. Puławskiej.

Wysoki protektorat nad Wystawą objął łaskawie Pan Prezydent R. P. Prof. Ignacy Mościcki. Otwarcie Wystawy nastąpi dnia 23 sierpnia rb. Data ta będzie wielkiem świętem naszego przemysłu metalowego i elektrotechnicznego, a to ze względu na wielką wagę, jaką Wystawa winna odegrać w rozwoju tych przemysłów.

Abyśmy mogli zorjentować się w rozmiarach przedsięwzięcia, jego znaczeniu dla całości życia gospodarczego kraju, musimy uprzytomnić sobie, czem jest przemysł metalowy i elektrotechniczny w życiu codziennem każdego człowieka.

Czy można wyobrazić sobie życie współczesnego człowieka, któryby nie korzystał z wielkich zdobyczy myśli ludzkiej zrealizowanych w tym, czy innym wytworze przemysłu metalowego. Od zwykłego scyzoryka, żarówki elektrycznej, stalówki do pisania do olbrzy-

mich turbin i motorów, poruszających miljony maszyn, obrabiarek, pędni — wszystko to — podstawa obrony Państwa — przemysł metalowy.

Wiadomo, że jak w życiu codziennem pomiędzy ludźmi, tak zarówno w życiu przemysłowem, istnieje silna zależność pomiędzy różnemi gałęziami przemysłu. Każda maszyna produkująca płótno, czy wyrabiająca papierosy lub meble, czy też przetwarzająca artykuły spożywcze, musi być najpierw sama wytworzona. Każdy motor elektryczny, poruszający tramwaje w całej Polsce musi być wpierw sam wyprodukowany. Widzimy więc, że w wielkim wyścigu myśli i pracy ludzkiej, w szlachetnym wysiłku nad ułatwieniem człowiekowi bytowania, dzięki wytworom przemysłowym, przemysł metalowy i elektrotechniczny zajmuje i posiada zasadnicze i podstawowe znaczenie.

Byłoby zbędnem udawadniać jak wielką rolę odgrywają te przemysły w dziedzinie obrony kraju. Czy wyobraża sobie kto współczesną armję bez armat, czołgów i samochodów pancernych. Mijają również czasy, gdy płatowce były wyrabiane z drzewa. Dzisiaj drzewo zostało zastąpione przez metal tak lekki, jakim jest aluminjum. Obszerny dział lotniczy pozwoli szczegółowo zaznajomić się z tą dziedziną naszego przemysłu licznym zwolennikom komunikacji lotniczej.

Od hutnictwa i jego surowców, poprzez wyroby odlewnicze, maszyny do obróbki metali i drzewa, narzędzia różnego przeznaczenia, instrumenty precyzyjne, maszyny parowe, motory, pędnie, dźwigi, maszyny rolnicze, maszyny przetwórcze, maszyny przędzalnicze, papiernicze, drukarskie — do precyzyjnej techniki optycznej i geodezyjnej — cała gama różnorodnych maszyn i przyrządów, dla różnych celów i przeznaczeń, genjuszem myśli ludzkiej wprzągniętych do pracy dla dobra i wygody człowieka.

W dziale komunikacji zobaczymy wszelkie urządzenia, tabor kolejowy, maszyny służące do budowy dróg wodnych, lądowych i budowy portów. Świat życia domowego interesować będą zapewne wyroby, służące do codziennego użytku: meble metalowe, urządzenia i sprzęt domowy. Rzemiosło wykaże swój dorobek 17 lat niepodległości. Zwolennicy radja będą mieli możność zapoznać się z ostatniemi zdobyczami techniki radjowej. Działy reprezentujące badania naukowe, szkolnictwo zawodowe i ochronę pracy wykażą postęp i zdobycze w dziedzinie myśli technicznej i socjalnej.

W sprawie t. zw. „podatku korporacyjnego".

Podajemy poniżej treść okólnika, rozesłanego w powyższej sprawie przez Centralny Związek Przemysłu Polskiego do organizacyj członkowskich:

„Sprawa reformy przepisów o opodatkowaniu osób prawnych, czyli t. zw. „podatku korporacyjnego", stała się obecnie aktualną. O ile nam wiadomo, Komisja Podatkowa przy Ministerstwie Skarbu zajmuje się rozpatrzeniem tego zagadnienia. Również Izby Przemysłowo-Handlowe przygotowują wnioski w tej sprawie i zwracają się do organizacyj gospodarczych o wypowiedzenie opinji.

Centralny Związek stworzył specjalną komisję, złożoną z prawników, zajmujących się sprawami podatkowemi, której zadaniem jest przygotowanie projektu przepisów o opodatkowaniu dochodu osób prawnych.

Biorąc pod uwagę pracę powyższej komisji sądzimy, iż zamierzona reforma powinna być oparta na następujących podstawach:

1) Podstawą wymiaru winien być *dochód, który w rzeczywistości przedsiębiorstwo osiągnęło.*

2) *Zasady opodatkowania winny być proste*, aby osiągnąć z jednej strony szybkość przeprowadzenia wymiarów przez władze skarbowe, z drugiej zaś — usunąć kosztowny trud podatników obrony swego stanowiska w postępowaniu wymiarowem.

3) Przepisy winny być w ten sposób skontruowane, *aby odpadła potrzeba przeprowadzenia corocznej rewizji bilansów.*

W celu zrealizowania powyższych postulatów, nowe przepisy powinny zawierać następujące zasady:

1) Przedmiotem podatku jest: a) suma przeznaczona do podziału między spólników; b) przelew na kapitał zapasowy i kapitały rezerwowe przewyższający pewne minimum; c) nadwyżki likwidacyjne, t. j. różnica między kapitałem zakładowym i sumą osiągniętą przy likwidacji.

2) Stopa podatku jednolita, lecz odmienna dla każdej podstawy wymiaru: stosunek między poszczególnemi stopami projektuje się jak następuje: stopa podatku od zysku spólników przeznaczonego do podziału $= x\%$, stopa procentowa przy przelewach na kapitały zapasowe $= 2\%$; stopa podatku od nadwyżek likwidacyjnych $= 3$.

3) Podatkowi podlegałyby *spółki Akcyjne, gwarectwa posiadające osobowość prawną, oraz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.*

4) Dochód z udziałów spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, dochód z akcyj oraz dochód gwarków *nie podlegałby opodatkowaniu u osób, którym dochody te wypłacono.*

Prosimy uprzejmie WPanów o rozważenie tych zagadnień i ewentualne wzięcie tez naszych pod uwagę przy udzielaniu odpowiedzi na ankietę Izb Przemysłowo-Handlowych.

Wdzięczni również będziemy WPanom za poinformowanie nas co do Ich poglądu na wysunięte przez nas tezy."

Prosimy o przesyłanie nam uwag na powyższy temat.

Skarb.- Finanse

Porozumienie dewizowe z Gdańskiem.

Na podstawie porozumienia między Rządem Polskim i Senatem W. M. Gdańska oraz wobec ogłoszenia na obszarze W. M. Gdańska rozporządzenia, ograniczającego nabywanie dewiz za złote polskie — obroty pieniężne w złotych między Polską i W. M. Gdańskiem mogą być dokonywane na następujących zasadach:

1. — Banki dewizowe oraz — na podstawie indywidualnych zezwoleń Komisji Dewizowej — również instytucje kredytowe, nieposiadające uprawnień banku dewizowego, mogą prowadzić specjalne rachunki złotowe t. zw. „rachunki gdańskie" (Daki-konti) osób fizycznych i prawnych, mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na obszarze W. M. Gdańska.

2. — Na dobro tych rachunków mogą być przyjmowane wszelkie wpłaty bez ograniczeń i bez składania wniosków wraz z dokumentami, wpłacający winien jedynie złożyć pisemne oświadczenie, stwierdzające tytuł wpłaty.

3. — Kredytowanie „rachunków gdańskich" sumami zainkasowanych weksli lub czeków, płatnych w Polsce, a nadesłanych z Gdańska jest dozwolone.

4. — Pozostałości na rachunkach zagranicznych zablokowanych osób fizycznych i prawnych, mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terenie W. M. Gdańska, mogą być przeniesione na „rachunki gdańskie".

5. — W granicach znajdującego się na rachunkach pokrycia dozwolone są wypłaty i przelewy na rzecz osób, mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w kraju, oraz przelewy na inne „rachunki gdańskie", prowadzone w tej samej lub innej instytucji.

Poza przewidzianemi powyżej „rachunkami gdańskiemi" upoważnia się banki dewizowe do prowadzenia dla banków gdańskich wolnych rachunków zagranicznych w rozumieniu części V rozporządzenia Min. Skarbu z dn. 26/IV 1936 r. („Dz. Ust. R. P." Nr. 32, poz. 350).

Wobec uregulowania w szerokim zakresie wszelkich wpłat na rzecz osób fizycznych i prawnych, mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terenie W. M. Gdańska, został unieważniony — jako nieaktualny — okólnik Komisji Dewizowej Nr. 9 z dn. 9/V b. r.

Nieznaczny deficyt budżetowy w maju r. b.

Tymczasowe zamknięcia rachunkowe Skarbu Państwa za miesiąc maj wykazują wydatki w kwocie 174.322.000 zł i dochody w kwocie 174.117.000 zł. Przewyżka rozchodów nad dochodami *daje więc niewielki deficyt w kwocie 204.000 złotych,* pozostający głównie w związku z tem, że w maju przypadają mniejsze płatności podatkowe w podatkach bezpośrednich.

Wydatki w maju r. b. zmniejszyły się w porównaniu z majem 1935 r. (po sprowadzeniu tych ostatnich do układu budżetu, obecnie wykonywanego) o 12.3 milj. zł, dochody zaś większe są o 8.4 milj. zł. Wpływy z danin publicznych i monopolów — po odliczeniu podatku specjalnego od uposażeń funkcjonarjuszów publicznych — większe są w porównaniu z majem ub. roku o blisko 2 miljony złotych. *Deficyt w maju 1935 roku wynosił 20.9 milj. zł.*

Wymiar grzywien i kar administracyjnych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydało okólnik, dotyczący wymiaru grzywien i kar administracyjnych.

Przypominając dotychczas wydane zarządzenia w tej sprawie, okólnik z naciskiem podkreśla, że wymiar kar powinien być dostosowany do obecnego ogólnego położenia gospodarczego i indywidualnych warunków materjalnych ukaranego. Z reguły zatem, gdzie nie zachodzi zła wola, należy stosować najniższy wymiar kary. W związku z tem okólnikiem zaleca obniżyć dotychczas przyjęte wymiary kar .

Polityka finansowa.

Od kilku miesięcy nieustannie sporadyczne głosy zapowiadają bliskie nadejście inflacji. Głosy te spotykają się z mocnem potępieniem ze strony sfer rządowych, które zapewniają, że uczynią wszystko, aby do inflacji nie dopuścić i że w tej mierze całkowicie panują nad sytuacją.

Decyzje rządu o bezwzględnem utrzymaniu na dotychczasowym poziomie złotego pochwala całkowicie zgodna opinja gospodarcza kraju. Wyraz temu dał też niedawno przemysł na Zgromadzeniu Delegatów Centralnego Związku Przemysłu Polskiego.

Biuletyn Izby P.-H. w Gdyni zamieścił artykuł inż. Alfreda Dziedziula p. t. „Tezauryzacja a P. K. O.". W artykule tym autor poddaje krytycznej analizie szereg przejawów działalności gospodarczej P. K. O.

Dzięki wielu względom P. K. O. uzyskała pełną supremację nad innemi bankami oszczędnościowemi. Na prowincji nieraz sytuacja tak daleko się posunęła, że innych instytucyj już albo wogóle niema, albo spowodu braku napływu kapitału są zupełnie niewypłacalne. W tych warunkach kumulacja oszczędności przez P. K. O. nabiera poprostu charakteru monopolicznego. Jeżeli dodać do tego, że P. K. O. nie udziela prywatnych kredytów — to wytworzona sytuacja przedstawia się dla przemysłu przedewszystkiem zgoła groźnie. Inż. Dziedziul wypowiada się zdecydowanie za potrzebą przeprowadzenia reform w tym duchu, by kapitały nagromadzone w P. K. O. mogły wrócić w formie kredytów do życia gospodarczego.

Reforma świadectw przemysłowych.

W drugiej połowie czerwca obradowała w Łodzi Międzyizbowa Komisja Skarbowa, przyczem tematem obrad była w pierwszym rzędzie kwestja reformy taryfy świadectw przemysłowych. Ogólna opinja w obecnym Stanie rzeczy wypadła negatywnie i przyjęto jako postulat potrzebę przeprowadzenia zmian.

W zasadzie zebranie wypowiedziało się całkiem za zniesieniem świadectw przemysłowych, uznając tego rodzaju obciążenie przemysłu za niewskazane. Kierując się zrozumieniem potrzeb Skarbu, postanowiono przystąpić ze sferami rządowemi do wymiany zdań na temat przeprowadzenia reformy i ewentualnej formy rekompensaty ze strony przemysłu.

Ponadto uznano potrzebę przeprowadzenia doraźnych poprawek i ulg. Ulgi te winny polegać na zezwoleniu na zatrudnienie w bieżącym roku dowolnej ilości pracowników bez potrzeby wykupywania wyższej kategorji świadectwa przemysłowego. Przeprowadzenie tych ostatnich zmian dałoby niewątpliwie korzystne rezultaty, zarówno na polu produkcyjnem, jak i na rynku pracy.

Sprawy socjalne.

Spłata zaległości ubezpieczeniowych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych — Oddział w Poznaniu, podaje do wiadomości zainteresowanym pracodawcom, że zaległości z tytułu składek ubezpieczeniowych za okres przed 1. 1. 1934 mogą być spłacane obligacjami 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej z roku 1935 po kursie o 10% wyższym od notowanego na giełdzie warszawskiej, nie wyżej jednak niż 85,— zł za 100 nominalnej wartości.

Rozwiązanie umowy o pracę.

Odmowa wykonania w godzinach nadliczbowych pracy, której niewykonanie mogłoby pociągnąć za sobą

zepsucie materjału, stanowi ważną przyczynę niezwłocznego rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę.

Ustawa o czasie pracy uprawnia pracodawcę do przedłużenia czasu pracy między innemi, jeśli chodzi o roboty, niewykonanie których spowodowałoby zniszczenie materjału, a wypadek taki winien pracodawca zgłosić bezzwłocznie Inspekcji Pracy. Z przepisu tego wynika, że robotnik nie może odmówić wykonania pracy, przedłużonej przez pracodawcę, jeśli zachodzą wspomniane wyżej okoliczności.

(Orzeczenie z dn. 29. I. 1935 r. C. II. 2391/34).

—o—

Wykonywanie przez pracownika wbrew zakazowi kierownictwa przedsiębiorstwa, w godzinach zajęć w fabryce postronnej roboty dla kogo innego stanowi uchybienie, które zgodnie z art. 15 rozporządzenia można uznać za ważną przyczynę do niezwłocznego rozwiązania przez pracodawcę umowy pracy.

Ciężar dowodu, że rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło po upływie siedmiodniowego terminu przewidzianego w art. 19 rozporządzenia (wspomniany artykuł pozwala pracodawcy lub pracownikowi rozwiązać umowę z ważnych przyczyn najpóźniej w ciągu 7 dni od powzięcia wiadomości o okolicznościach uprawniających do rozwiązania umowy) obarcza powoda.

(Orzeczenie z dn. 22. XII. 1930 r. C. I. 1948/30).

—o—

Wina robotnika, podlegająca na niewykonywaniu lub złem wykonywaniu swych obowiązków, skutkująca rozwiązaniem umowy o pracę (bez wypowiedzenia) może być dowiedziona między innemi za pomocą zeznań świadków i nie wymaga wcale, aby zarzut winy sformułowany był w formie protokułu policyjnego lub służbowego.

Orzeczenie z dn. 23. V. 1933 r. C. I. 2576/32).

—o—

W razie niestawienia się robotnika do pracy wskutek choroby przez okres czasu dłuższy niż cztery tygodnie, pracodawca może rozwiązać niezwłocznie (bez wypowiedzenia) umowę o pracę bez względu na upływ siedmiu dni od chwili powzięcia wiadomości przeciągającej się z przyczyny choroby nieobecności robotnika.

Orzeczenie z dn. 9. III. 1933 r. C. I. 1677/32).

—o—

Wymówienie pracy w formie ogłoszenia o czasowem zamknięciu fabryki, o ile ogłoszenie powyższe doszło w terminie właściwym do wiadomości zainteresowanych jest w pełni skuteczne.

(Orzeczenie z dn. 28. VIII. 1929 r. C. I. 1352/28).

Handel zagraniczny.

Obroty handlowe polsko-francuskie.

Jeżeli chodzi o wymianę handlową, to obroty handlowe polsko-francuskie były dotychczas — wobec braku odpowiednich do obecnej sytuacji w handlu międzynarodowym układów — za nikłe i nie wyczerpują wielu możliwości handlowych między obu krajami.

Ogólny import z Francji do Polski wyniósł w r. 1935 — 41.8 milj. zł, t. j. 4.9% ogólnego wozu polskiego. Francja jako dostawca do Polski zajmuje czwarte miejsce po Niemczech, Stanach Zjednoczonych i Anglji. Eksport z Polski do Francji wyniósł w r. ub. 32,6 milj. zł, t. j. zaledwie 3.5% ogólnego eksportu polskiego. Jako odbiorca artykułów polskiego pochodzenia Francja zajmuje 9-te miejsce po Anglji, Niemczech, Austrji, Belgji, Czechosłowacji, Szwecji, Stanach Zjednoczonych i Holandji.

Kredytowanie tranzakcyj polsko-niemieckich.

Ustalony w Krakowie, na obradach polskiej i niemieckiej komisji do kontroli obrotu polsko-niemieckiego „plafon" eksportowy na lipiec, nie wprowadza istotnych zmian do konstrukcji eksportu Niemiec w porównaniu z eksportem czerwcowym. Komisje załatwiły cały szereg spraw technicznych i zgodziły się na drobne stosunkowo zmiany i przesunięcia w ramach kontyngentów, przyznanych rolnictwu.

W kołach gospodarczych znajduje potwierdzenie, że możliwe jest, iż między obu rządami dojdzie do wymiany not, które dopuszczą na dłuższy okres kredytowania tranzakcyj polsko-niemieckich. Obecnie obrót ten dopuszczalny jest do 1 lutego 1937 r. W praktyce szłoby więc o przedłużenie tego okresu na dalsze kilka miesięcy, co odpowiada postulatom zainteresowanych czynników eksportowych.

Eksport towarów masowych.

W związku ze skargami eksporterów na trudności, napotykane przy wwozie drogą morską towarów masowych, w szczególności zaś drewna, Ministerstwo Skarbu zaleca, aby uprawnienia przysługujące urzędom celnym z mocy § 36 ust. 4 instrukcji morsko-celnej, były przez te urzędy w pełni wykorzystywane z zastosowaniem zasad w tym przepisie przewidzianych. Przy wywozie zatem towarów masowych, których ilość może być ustalona dopiero po załadowaniu, eksporterzy na podstawie zezwolenia urzędu celnego mogą składać dokument odprawy wywozowej, wyszczególniając tylko rodzaj wywożonego towaru z tem, że dalsze dane, zwłaszcza ilość towaru, zostaną odpowiednio uzupełnione po załadowaniu towarru przed odejściem jednak statku. Jeżeli wywożone towary masowe podlegają cłu wyzowemu, eksporter przed rozpoczęciem załadowania powinien przedłożyć odpowiednie zabezpieczenie należności celnych lub dokumenty zwalniające przeznaczoną do wywozu ilość towaru od cła wywozowego, przeprowadzając przed odejściem statku wyrównanie dokumentów odpowiednio do ilości załadowanego towaru, stwierdzone przez urząd celny. Pozatem przy całostatkowych ładunkach drzewa, wy-

wożonych bez cła na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handul urząd celny, aby nie zatrzymywać gotowego do wyjścia w morze statku, może zezwolić firmom godnym zaufania na uzupełnienie zgłoszenia wywozowego i wyrównanie zaświadczeń zwalniających od cła, — po wyjściu statku w morze nie później jednak jak w ciągu 48 godzin po odejściu statku, odebrawszy uprzednio od firmy przy przyjęciu zgłoszenia wywozowego, zobowiązanie, że należności celne od ewent. nadwylżki towaru nie pokrytej zaświadczeniami będą uiszczone. Gdyby firma złożyła na taką nadwyżkę zaświadczenia dodatkowo, wnioski firmy o zwolnienie nadwyżki od cła na podstawie tych dokumentów, należy przedstawiać ze swoją opinją do decyzji Ministerstwa Skarbu.

Wzory świadectw pochodzenia.

Poniżej podajemy treść okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 3 czerwca 1936 r. L. D. IV. 8508/3/36 w sprawie wzoru świadectw pochodzenia, zamieszczonego w Nr. 15 Dz. Urzędowego Ministerstwa Skarbu pod pozycją 496.

Ministerstwo Skarbu, wobec zachodzących wątpliwości, wyjaśnia, iż przepisy okólnika L.D.IV. 16979/3/35 z dnia 28 maja 1935 r. w sprawie stwierdzenia pochodzenia i przychodzenia towarów przy odprawie celnej (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 15, poz. 361) nie wymagają, aby świadectwa pochodzenia były wystawiane na ściśle określonych formularzach, ani też nie ustalają wzoru świadectw pochodzenia.

W myśl przepisów powołanego okólnika od świadectwa pochodzenia wymaga się:

1) aby świadectwo było wystawione przez uprawnioną władzę, wzgl. instytucję, i wizowane przez urząd konsularny tam, gdzie wiza taka jest wymagana,

2) aby zawierało dane, wymienione w § 4 okólnika. Natomiast forma, w jakiej świadectwo pochodzenia jest wystawione, jest bez znaczenia, chyba że dla pewnych towarów (jak np. dla win ciężkich hiszpańskich) ustalono specjalny wzór, zawierający, oprócz danych wymienionych w § 4 powołanego okólnika, nadto dane wymagane dla tego rodzaju towaru (np. prawo do nazwy regjonalnej).

Nie należy zatem kwestjonować świadectw pochodzenia, wystawionych przez zagraniczne urzędy celne, jeżeli świadectwa te zawierają wymagane dane, lecz co do formy nie odpowiadają wzorom świadectw pochodzenia, usatlonych dla poszczególnych państw (jak np. dla Czechosłowacji — okólnikiem L. D. IV. 31328/3/32 z dn. 30 listopada 1932 r. Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 35. poz. 553).

Różne.

Poznań otrzymał pierwszą transzę kredytów budowlanych B. G. K.

Agencja „Zachód“ donosi: Pierwsza transza kredytów budowlanych, przeznaczonych przez B. G. K. dla Poznania wpłynęła ostatnio do poznańskiego oddziału Banku w kwocie 650 tys. Złotych. Rozdziału tej części kredytu jeszcze nie dokonano, ponieważ jest to uzależnione od wykonania przez kredytobiorców koniecznych zapisów hipotecznych, co wymaga pewnego czasu. Na obecny sezon budowlany przypada jeszcze dla Poznania reszta przyznanych kredytów w wysokości 650 tys. złotych. Niewiadomo jednak, kiedy wpłynie druga transza kredytów, tak bardzo przez Poznań wyczekiwanych.

Dla przypomnienia podajemy, że kontyngent kredytów budowlanych B. G. K. nad rok 1935 przeznaczonych dla Poznania, wynosi ogółem 1.300.000 zł. Z tego przypada na normalne budownictwo, t. zn. na bloki i budownictwo drobne, 1.100.000 zł, na remont 100 tys. zł, oraz 100 tys. zł na budowę will na terenach przy ulicy Grunwaldzkiej, parcelowanych przez B. G. K.

Wzrost bezrobocia w Wielkopolsce.

Podczas gdy rok 1935 przyniósł w skali ogólnopolskiej pewne zmniejszenie bezrobocia, to w Wielkopolsce liczba bezrobotnych uległa zwiększeniu. Stan bezrobocia wynosił na koniec 1934 r. — 415.703, a na koniec 1935 r. — 402.488, czyli zmniejszył się o 11.215 osób. Natomiast w Wielkopolsce liczba bezrobotnych zwiększyła się w tym samym czasie z 45.448 na 46.961, czyli bezrobocie powiększyło się o 1.513 osób.

Ustawy, rozporządzenia.

Obwieszczenie Min. Skarbu (D. U. R. P. Nr. 46, poz. 339) przynosi jednolity tekst ustawy *o państwowym podatku dochodowym.* Poz. 338 zawiera zmianę rozporządzenia *o kontroli wywozu towarów zagranicę* i do W. M. Gdańska.

Wydawnictwa.

Podatek dochodowy od uposażeń. Opracował Antoni Wiśniewski, referent podatku dochodowego od uposażeń w Izbie Skarbowej w Poznaniu, ze wstępem Dr. Tadeusza Rzepeckiego. — Wydawnictwo księgarni Wł. Wilak w Poznaniu.

W tych dniach opuściła prasę broszura pod wyżej podanym tytułem, która obejmuje całokształt przepisów i wyjaśnień, odnoszących się do opodatkowania dochodów z uposażeń, emerytur i najemnej pracy. Autor najpierw omawia szczegółowo zmiany, jakie zaszły w przepisach ustawy o państwowym podatku dochodowym i w Ordynacji Podatkowej. Następna część szczegółowa, zawiera przepisy ustawy o państwowym podatku dochodowym wraz z rozporządzeniem wykonawczem oraz przepisy Ordynacji Podatkowej. Przepisy te zaopatrzone są obszernym komentarzem do poszczególnych artykułów ustawowych, opartym na orzeczeniach N. T. A.,

okólnikach i reskryptach Ministerstwa Skarbu. Autor w swej pracy umieścił specjalną „pomocniczą skalę podatkową“, która ułatwia sposób obliczania podatku w wypadkach, gdy służbodawca płaci za pracownika z własnych funduszów podatek dochodowy od uposażeń. Druga tablica pomocnicza, do art. 45, ułatwia obliczanie różnicy od skumulowanych wynagrodzeń otrzymanych od służbodawców (tantjemy).

Na końcu broszury umieszczono dekret o ulgach podatkowych dla nabywców pojazdów mechanicznych. Orjentację ułatwiają wykaz chronologiczny ustaw i rozporządzeń powołanych w broszurze, oraz obszerne skorowidze alfabetyczny i rzeczowy.

Broszura referenta Wiśniewskiego jest jedynem tego rodzaju wydawnictwem w Polsce, omawiającym wyczerpująco całokształt przepisów dotyczących podatku dochodowego od uposażeń. — Cena broszury wynosi 2.50 zł.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.